

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő (fél címe)** által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperes által

a **alperesek képviselője (fél címe)** által képviselt **alperes neve**

felszámolás alatt" (I.rendű alperes címe) I. rendű alperes,

a **alperesek képviselője (fél címe)** által képviselt **II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe)** II. rendű alperes ellen,

ingóság kiadása és kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2015. június 25. napján kelt 7.G.40.030/2013/52. számú részítélet ellen az I. rendű alperes részéről 54. szám alatt benyújtott fellebbezés, valamint a 2015. szeptember 18. napján kelt 7.G.40.030/2013/58. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott 58. sorszámú fellebbezés folytán - a 2016. április 6-án tartott nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság 52. sorszámú részítéletét hatályon kívül helyezi, és az I. rendű alperessel szemben a pert megszünteti.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság 58. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az I. rendű alperes részére 15 napon belül 160.000 (Százhatvanezer) forint első- és másodfokú perköltséget, a II. rendű alperes részére 15 napon belül 130.000 (Százharmincezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 448.000 (Négyszáznegyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 32. sorszámú részítéletével a felperes I. rendű alperessel szembeni keresetét elutasította, kötelezte 113.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére az I. rendű alperes javára, rögzítve, hogy az ezt meghaladó perköltségről az ítéletben fog dönteni. Az 58. számú ítéletével a felperes II. rendű alperessel szembeni keresetét elutasította, kötelezte 349.250 forint perköltség II. rendű alperes javára, valamint 1.500.000 forint illeték állam javára történő megfizetésére.

Az irányadó tényállás szerint a felperes, mint bérlő és I. rendű alperes, mint bérbeadó 2009. október 30-án 2020. október 30-ig tartó bérleti szerződést kötött, melyben az I. rendű alperes bérbe adta a felperesnek a tulajdonában álló kiskunlacházi tehenészeti telepet 122 darab szarvasmarhával, a berendezési tárgyakkal és tartozékaival együtt működtetés céljából, a felperes a bérleti díj fizetése mellett vállalta, hogy az I. rendű alperes szarvasmarha állományát megtartja.

Az I. rendű alperes 2011. április 19-i kezdő nappal felszámolás alá került. Felszámolója, a II. rendű

alperes a Cstv. 47. §-ára hivatkozással felmondta a bérleti szerződést, majd a felek olyan bérleti szerződést kötöttek, mely az ingatlan értékesítésének napján megszűnik. Egyidejűleg a felperes és az I. rendű alperes adásvételi szerződést kötöttek az ingatlanra, az abban lévő ingó vagyronra, valamint a tehenállományra, azonban a felperes sem a vételár, sem a bérleti díj fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért I. rendű alperes az adásvételi szerződéstől elállt, a bérleti szerződést felmondta, és 2011. november 25. napjától a tehenészeti telepet az ott található valamennyi tehenéssel együtt átvette a felperestől és azt működtette.

2012. január 17-i kezdő időponttal a felperes is felszámolás alá került. Az I. rendű alperes hitelezői igényt jelentett be a felperes felszámolásában, egyidejűleg felhívta a felperest 86 darab, a felperesi tulajdonban álló szarvasmarha elszállítására 2012. február 9-én. E levélben tájékoztatta a felperest, hogy az ingatlant értékesítette a **1. számú társaság** részére, aki csak akkor veszi át a telepet, ha a szarvasmarhákat elszállítják onnan. 2012. február 17-én, február 24-én, majd március 5. napján kelt levelében ismételten felhívta a szarvasmarhák elszállítására a felperest, tájékoztatta arról is, hogy az állatok kényszer-értékesítésére, illetve kényszer-vágására kerül sor elszállítás hiányában, mert az új tulajdonos nem kívánja tovább működtetni a tehenészeti telepet. A felperes nem szállította el a szarvasmarhákat, válaszlevelében tájékoztatta az I. rendű alperest, hogy a felperesi társaság ügyvezetője nem adott át iratokat a felszámoló részére, a marhalevelek nincsenek birtokában, nem tudja megállapítani a szarvasmarhák tulajdoni helyzetét, a tulajdoni helyzet rendezéséig az I. rendű alperes a szarvasmarhák felelős őrzésére köteles.

Az I. rendű alperes 2012. április 2. napján a meglévő 54 darab szarvasmarhát 5.500.000 forint vételáron értékesített a **2. számú társaság** részére.

Az I. rendű alperes 2013. július 17-én kelt hitelező igény pontosításában kifejtette, hogy 2011. november 25. és 2012. április 3. napja közötti időszakban kényszer-tartásban tartotta a felperes tulajdonában álló szarvasmarhákat. Elszámolást nyújtott be a felperesnek azzal, hogy követelése van vele szemben, mellékelte a kényszer-tartási időszakra vonatkozó bevétel és költség kimutatásokat.

Az I. rendű alperes a felperes felszámolásában bejelentett hitelezői igényét 2014. január 21. napján visszavonta arra hivatkozva, hogy a felperes felszámolásában nincs olyan vagyon, melyből hitelezői igénye kielégítést nyerhetne és I. rendű alperes felszámolását a felszámoló be kívánja fejezni.

A felperes az I. rendű alperes felszámolási eljárásában hitelezői igényt nem jelentett be.

A felperes 2013. január 29-én keresetet terjesztett elő, melyben 86 darab szarvasmarha kiadására kérte kötelezni az I. rendű alperest 31.000.000 forint értékben. Az alperes a 2013. szeptember 24. napján megtartott tárgyaláson érdemi védekezésként előadta, hogy a 86 szarvasmarha értékesítésére már sor került, a vételár az I. rendű alperesnél felmerült tartási költségekre került elszámolásra.

A bíróság megkeresésére a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állattenyésztési Igazgatósága közölte, hogy nyilvántartási rendszere az állatok tulajdonjogát nem igazolja, csupán az állattartókat mutatja: 1996. december 12-től 2010. november 14-ig az I. rendű alperes, 2010. november 15-től 2011. november 24-ig a felperes, majd ezt követően ismét az I. rendű alperes volt a perbeni állatok „tartó”-ja.

A felperes 2014. december 17. napján 40. sorszám alatt módosította keresetét: az I. rendű és a II. rendű alperest 5.500.000 forint tőke összegű kártérítés és ennek 2012. május 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint első- és másodfokú perköltség megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen.

Az elsőfokú bíróság az 52. sorszámú részítéletével a felperes I. rendű alperessel szembeni keresetét elutasította, kötelezte 113.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére az I. rendű alperes javára, rögzítve, hogy ezt meghaladó perköltségből az ítéletben fog dönteni. Határozatát azzal indokolta, hogy a felperes keresetében megjelölt szarvasmarhák nem képezték az I. rendű alperes vagyonát. Az

I. rendű alperes nem vitatta, hogy kizárólag felelős őrzésben tartotta a szarvasmarhákat, így a felszámolás során történt értékesítésből eredő ellenérték sem tartozik a felszámolási vagyongazdálkodásba. A Ptk. 350. § (3) bekezdése szerint a törvényes képviselő károkozásáért a képviselt személy nem felel. Mivel az I. rendű alperes a per megindítását megelőzően már felszámolás alá került, vele szemben pénzkövetelés csak a felszámolási eljárásban érvényesíthető.

E részítélet ellen az I. rendű alperes él fellebbezéssel, és kérte az elsőfokú határozat indokolásának megváltoztatását. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes a szarvasmarhák eladásából befolyt vételárat a felszámolás során felmerült költségek fedezetére fordította, mert az I. rendű alperes benyújtotta a bíróság részére az elszámolást, melyben igazolta, hogy a felperesi állatállomány tartásával kapcsolatosan felmerült költségek meghaladták a bevételeket. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság csak az ingók kiadására irányuló kereseti kérelem tekintetében rendelkezett hatáskörrel, a keresetváltozás folytán a pénz megfizetésére irányuló kérelem tekintetében már nem volt hatásköre, akkor járt volna el helyesen, ha a pert megszünteti, ezért álláspontja szerint a részítélet hatályon kívül helyezésének és e részben a per megszüntetésének lenne helye.

Az elsőfokú bíróság 58. számú ítéletével a felperes II. rendű alperessel szembeni keresetét elutasította, kötelezte 349.250 forint perköltség II. rendű alperes javára történő megfizetésére, valamint 1.500.000 forint állam javára történő illeték megfizetésére.

Határozatát azzal indokolta, hogy a kártérítési perben a felperest terheli a bizonyítási kötelezettség. Megállapította, hogy a II. rendű alperes, mint az I. rendű alperes felszámolója, a Cstv. 54. §-ában foglalt kötelezettségét megszegte, magatartása jogellenes volt, mert nem számolt el a szarvasmarhák vételárával a felperes felé, azonban a felperes közrehatott a károkozásban azzal, hogy a marhákat az I. rendű alperes felszólítása ellenére sem szállította el, az állatok tulajdoni viszonyait nem tárta fel időben.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperest terhelte a kárösszegezésének meghatározása. A felperes kárként az adásvételi szerződésben rögzített vételárat jelölte meg, azonban II. rendű alperes álláspontja szerint a tartással felmerült költségek beszámítandók a vételárba, és azok nagyobbak voltak, mint a vételár. A bíróság álláspontja szerint a perben nem a tartási költségek beszámításáról volt szó, hanem a kárösszegezésének meghatározásáról, és ezt az összeget a felperes eltérő jogi álláspontja miatt bírói kioktatás ellenére nem bizonyította, ezért a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján bizonyítatlanság miatt a felperesi keresetet elutasította.

Az 58. számú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, és kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a II. rendű alperest 5.500.000 forint tőke és ennek 2012. május 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kötelezni. Kérte a tényállást kiegészíteni a szarvasmarhák elszállításával, tulajdonjogának igazolásával kapcsolatos levelezés tekintetében. Hangsúlyozta, hogy a felszámolásban a felszámoló nem kapott iratot a felperesi adós társaság volt vezető tisztségviselőitől, ezért a szarvasmarhák tulajdonjogának tisztázásáig jogosan tagadta meg azok átvételét. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperes felszámolójának vagyonfelkutatási kötelezettségével kapcsolatban a felperesi felszámolót elmarasztalta.

Kiemelte, hogy az alperesek nem bizonyították okirattal, hogy az 5.500.000 forint összegű vételárat mire használták fel, a szarvasmarhák tartásáról becsatolt számlák mindegyike az értékesítés időpontját megelőzte. Hangsúlyozta, hogy az alpereseknek számadást kellett volna adniuk az 54 darab szarvasmarha jogi helyzetéről és a vételárról. E körben az alpereseket terhelte a bizonyítás, nem a felperest.

Álláspontja szerint a II. rendű alperes nem tud elszámolni az 5.500.000 forint vételár felhasználásával, ezért ezzel a magatartásával a II. rendű alperes kárt okozott a felperesnek.

Beszámításnak nincs helye, mert az egyik alperes sem hitelezője a felperesnek. Sérelmezte az elsőfokú ítéletben megállapított perköltség mértékét is.

A Fővárosi Ítéltábla beszerezte a felperes és I. rendű alperes felszámolási iratait, valamint az ehhez kapcsolódó kifogásokat: az iratokból megállapítható, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes felszámolásának egyszerűsített módon történő befejezését kezdeményezte vagyonhiány miatt.

A felperes fellebbezése alaptalan, I. rendű alperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 38. § (3) bekezdése értelmében a felszámolás kezdő időpontja után a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 130. § (1) bekezdése b) pontja értelmében a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy a felperes követelésének érvényesítése más bíróság hatáskörébe tartozik. A Pp. 157. § a) pontja szerint a bíróság a pert megszünteti, ha a keresetlevelet már a 130. § (1) bekezdés a)-h) pontja alapján, idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani. A 251. § (1) bekezdése értelmében, ha a másodfokú bíróság a pert a Pp. 157. § értelmében megszünteti, az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi.

Jelen ügyben a felperes az ingó kiadása iránti kereseti kérelmét módosította és e keresetében kártérítés jogcímén pénzkövetelést terjesztett elő az I. rendű alperessel szemben.

A felperes által érvényesített kártérítési igény a fentiek szerint az I. rendű alperes felszámolásában érvényesíthető pénzkövetelés, melyet hitelezői igénybejelentéssel a felszámolásban, annak vitatását pedig a felszámolási bíróság előtt lehet érvényesíteni, az általános hatáskörű bíróságnak erre nincs hatásköre. Ezért a fentiek értelmében a per megszüntetésének van helye.

Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság 52. számú részíteletét a Pp. 251.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette.

A Cstv. 54. § értelmében a felszámoló felelőssége az adósnak a felszámolás kezdő időpontjában meglévő, illetve a felszámolás alatt szerzett vagyonával összefüggésben áll fenn.

A jelen ügyben alkalmazandó Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A kártérítés konjunktív feltételei (jogellenesség, kár, okozati összefüggés) egyikének hiányában sem állapítható meg a kárfelelősség.

A Cstv. 37. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felszámolás alatt keletkezett, és felszámolási költségnek nem minősülő követelések tekintetében a hitelezői igényt a követelés esedékessé válását követő 40 napon belül, de legkésőbb 180 napos jogvesztő határidőn belül kell a felszámolónak bejelenteni. A jogvesztő határidő következtében a követelés megszűnik, még természetes obligációként sem marad fenn [1/2010.(VII.30.) PJE].

A Cstv. 38. § (3) bekezdése az adós társaság (felperes) által indított perben csak azt a követelést engedi beszámítani, amelynek már a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelező (alperes) volt a jogosultja, egyéb követelések beszámítását kizárja.

A Ptk. 196. § (1) bekezdése értelmében aki a dolgot más érdekében anélkül tartja magánál, hogy

erre külön jogviszonynál fogva jogosult vagy kötelezett volna, a dolog őrizetéről a *jogosult költségére* és veszélyére mindaddig köteles gondoskodni, amíg az a dolgot át nem veszi (felelős őrzés).

Amennyiben a felelős őrző él a Ptk. 197. §-ban biztosított értékesítési jogával, a fenti törvényhely (3) bekezdésének rendelkezésére az irányadó, mely szerint az értékesítésből befolyt összeg - természetesen az őrzésből folyó igények beszámításával - a jogosultat illeti meg, azokkal a felelős őrző köteles elszámolni.

A felek közötti vita lényege az volt, hogy az I. rendű alperest képviselő II. rendű alperes jogosult volt-e az állatok tartásának költségét beszámítani a vételárba a régi Ptk. 196. §-197. § alapján, a Cstv. 38. § (3) bekezdésében előírt korlátozó rendelkezések ellenére.

Az adott ügy eldöntése során az a különleges helyzet állt elő, hogy mind a felperes, mind az I. rendű alperes felszámolás alatt áll. Az I. rendű alperessel szembeni per a fentiek szerint megszüntetésre került, ezért jelen perben - a felperes által hivatkozott - Cstv. 38. § (3) bekezdésében írt beszámítási korlát [miszerint az 5.500.000 forint felperesi követeléssel szemben nincs beszámításnak helye] nem bír jelentőséggel, mert az I. rendű alperes a perben nem élt beszámítással.

A felek által egyértelműen elismerten a felperes tulajdonában álltak a szarvasmarhák, ily módon azok nem tartoztak az I. rendű alperes felszámolási vagyonába, az I. rendű alperes szempontjából idegen vagyonnak tekintendők. Az I. rendű alperes nem vitásan köteles volt elszámolni a felelős őrzés alapján tartásában levő állatok értékesítéséből származó 5.500.000 forint vételárral.

A II. rendű alperes I. rendű alperesi társaság képviselőjeként eljárva (Cstv. 27. § (12) bekezdés) nem tanúsított jogellenes magatartást a felelős őrzésből eredő elszámolás során az alábbiak miatt:

Az I. rendű alperes - nem vitásan - felelős őrzésben tartotta az állatokat; 2012 februárjában és márciusában több alkalommal is felhívta a felperest a szarvasmarhák elszállítására, figyelmeztetve, ha az állatokat nem szállítja el 2012. március 10. napjáig, az állatok kényszer-értékesítésre, kényszer-vágásra kerülnek. A felperes ekkor kétséget kizáróan tudomást szerzett arról, hogy az I. rendű alperes az állatok záros határidőn belül történő eladására készül. 2012. április 2. napján az állatok értékesítése megtörtént.

Az I. rendű alperes 2013. július 17-én kelt hitelező igény pontosításában kifejtette, hogy 2011. november 25. és 2012. április 3. napja közötti időszakban kényszer-tartásban tartotta a felperes tulajdonában álló szarvasmarhákat, az állatokat 2012. áprilisban eladta, a tartási költséget ennek tükrében állapította meg és az elszámolást követően is maradt követelése a felperessel szemben, melyet hitelezői igényként jelölt meg.

A felperes a fentiek szerint tudva a kényszer-értékesítésről, nem kereste meg az alpereseket, annak közlése iránt, hogy mikor, milyen vételáron került sor az állatok értékesítésére, mikor, milyen összegben folyt be a vételár az I. rendű alpereshez, és az I. rendű alperes felszámolása alatt keletkezett és felszámolási költségnek nem minősülő vételár követelését nem jelentette be a Cstv. 37. § alapján az I. rendű alperes felszámolásában, ezért ez a követelés a vételár kifizetését követő 180 nap elteltével elenyészett, az adóssal szemben ezt a követelést már nem érvényesíthette.

A felperes felszámolásában bejelentett, I. rendű alperesi hitelezői igény vitatása nem minősül az I. rendű alperessel szembeni követelés érvényesítésének. Ily módon már a perindítást megelőzően megszűnt a felperes I. rendű alperessel szembeni követelése hitelezői igény-bejelentés elmulasztásának hiányában.

A fentiek alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a II. rendű alperes, mint az I. rendű alperes felszámolója az állatok felelős őrzésével kapcsolatos elszámolási kötelezettségét a felperes felé

megtette, amit a felperes nem fogadott el, azonban a felperes ezt követően hitelezői igényt nem érvényesített az I. rendű alperessel szemben, az I. rendű alperes felszámolásában a II. rendű alperessel szemben kifogást nem terjesztett elő az elszámolás hiánya, illetve hibás volta miatt.

A II. rendű alperes részéről jogsértő, jogellenes magatartás nem állapítható meg, és jogellenes magatartás hiányában a kártérítés nem állapítható meg.

A felperes fellebbezésében tényállás kiegészítést is kért, azonban az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a tényállást a szükséges mértékben tartalmazza, iratellenes megállapításai nincsenek, ezért a tényállás kiegészítése iránti felperesi kérelem alaptalan.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság 58. számú ítéletében a felperes terhére, II. rendű alperes javára megállapított 349.250 forint ügyvédi munkadíjat megalapozottnak tartja, mert az a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján került meghatározásra a 31.000.000 forint pertárgy értékre figyelemmel 275.000 forint + ÁFA összegben.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság 58. számú, a felperes keresetét II. rendű alperessel szemben elutasító ítéletét a Pp. 253.§ (3) bekezdése értelmében - a fenti indokolással - helybenhagyta.

Jelen ügyben a feleket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés i) pontja értelmében illetékfeljegyzési jog illette meg. A felperes 31.000.000 forint pertárgyértékben indította a pert, melynek feljegyzett eljárási illetéke az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján 1.500.000 forint volt. A felperes fellebbezésében 5.500.000 forint megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest, e fellebbezésnek a feljegyzett illetéke 440.000 forint volt; az I. rendű alperes fellebbezése az elsőfokú részítélet indokolása ellen irányult, ezért e tekintetben 8.000 forint fellebbezési illeték feljegyzésére került sor. A felperes az I. rendű alperes fellebbezése, valamint saját fellebbezése vonatkozásában is pervesztes lett, ezért a feljegyzett, összesen 448.000 forint fellebbezési illeték viselésére köteles.

A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2)-(5) bekezdése alapján kötelezte az ítélőtábla a felperest a sikeresen fellebbező I. rendű alperes javára 160.000 forint első- és másodfokú (ÁFÁ-t is tartalmazó) ügyvédi munkadíj megfizetésére. A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért ő köteles megfizetni a II. rendű alperes részére 130.000 forint (ÁFÁ-t is tartalmazó) másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Budapest, 2016. április 6.

. Volein Anna sk.
a tanács elnöke

dr. Csányi Terézia Katalin sk.
előadó bíró

dr. Kovács Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül: